

Intussen gaan de pro-Palestijnse protesten door, met demonstraties, maar ook, zoals deze week, met bekladdingen van gebouwen in de binnenstad

De Universiteit Maastricht bevriest de bestuurlijke banden met instellingen in Israël en Gaza

Pagina 3

Ontslag voor FHML-prof

De hoogleraar beschuldigde een collega onterecht van seksueel grensoverschrijdend gedrag

De rechter: hij begrijpt nog steeds niet welke "verwijtbare rol hij heeft gespeeld"

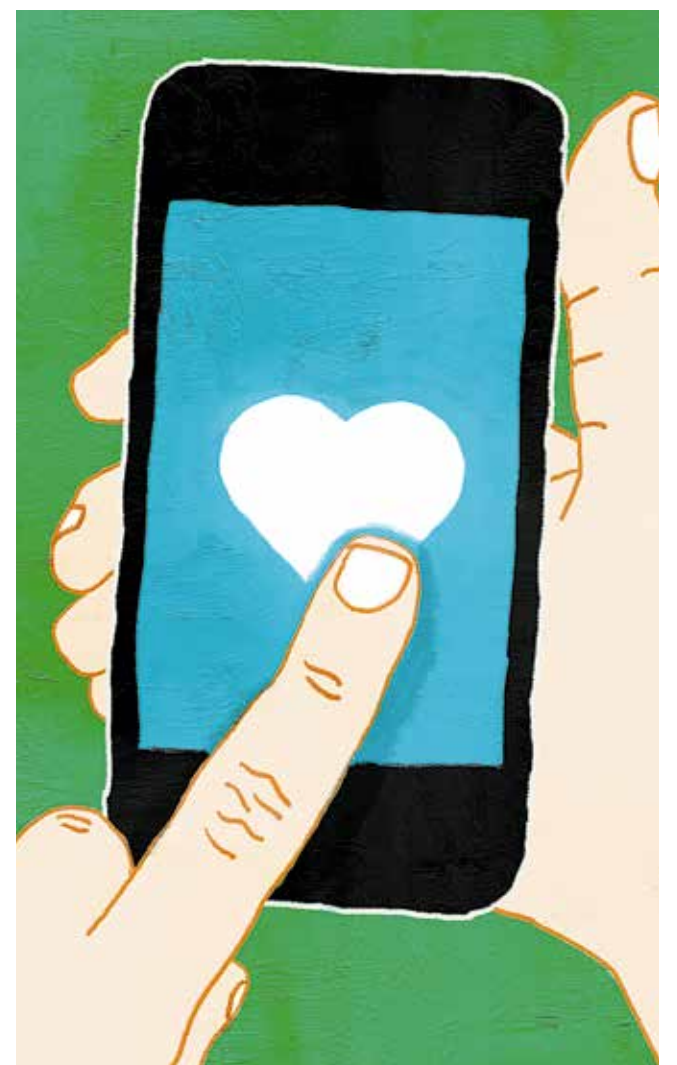
Illustratie: Freepik

Pagina 5

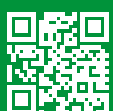
Maastrichtse student-influencers over hun 'werk'

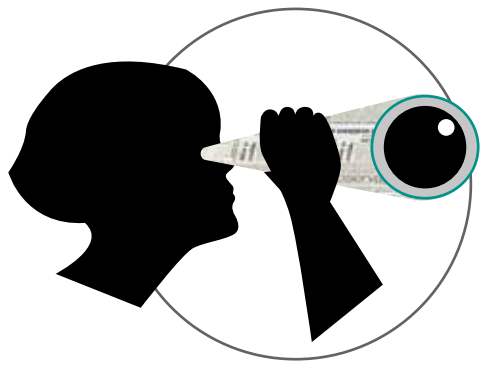
"Ik wil anderen inspireren om goed voor zichzelf te zorgen"

En nee, ze worden er niet stinkend rijk van

Pagina 7

Riki Janssen

De papieren *Observant* die vorige week donderdag 23 mei rond 9.00 uur in de bakken bij de ingang van de universiteitsgebouwen lag, was al achterhaald nog voor hij die nacht van de drukpers rolde.

We wisten dat we een risico liepen. Op woensdag 22 mei werd er achter de schermen druk overlegd tussen onder anderen Rianne Letschert en een afvaardiging van de studenten die 's ochtends de faculteit Arts and Social Sciences aan de Grote Gracht hadden bezet. De uitkomst was gissen. Zou het tentenkamp in de tuin van FASoS mogen blijven? Of waren de bezetters - FASoS-onderwijs en onderzoek kon niet doorgaan - nu echt een rode lijn over gegaan en was het einde verhaal? Om 17.00 uur op woensdag was er nog steeds geen witte rook en stuurden we de krant precies op de deadline naar de drukker. Het laatste nieuws: bezetting universiteitsgebouw, onderhandelingen aan de gang. En dan baal je als in de loop van de avond blijkt dat het tentenkamp is ontruimd en alle studenten hun boeltje hebben gepakt. "Vrijwillig" schreef het college van bestuur

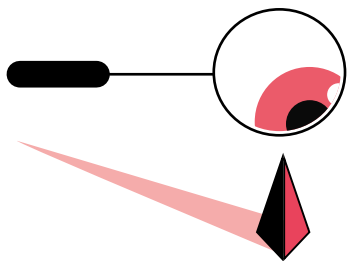
redactioneel

Wachten, wachten en nog eens wachten

nog die avond. Dat leek ons erg onwaarschijnlijk, al dagen waren de demonstranten vastberaden en onverzettelijk. We horen nog die woensdagavond uit andere bronnen dat het zou zijn gebeurd onder dreiging van politie-ingrijpen. Iets dat de studenten later op hun Instagrampagina bevestigen. Maar collegevoorzitter Rianne Letschert noemt op donderdag die weergave "niet feitelijk". Wat is dan 'vrijwillig'? "Daarmee bedoelde ik dat ze op ons verzoek, maar zonder dat er dwang is toegepast, zijn vertrokken." Ons geduld werd de afgelopen weken flink op de proef gesteld. Het was vaak wachten, wachten en nog eens wachten. Sinds de eerste tent in de FASoS-tuin verscheen, was het iedere dag de vraag of de bewoners van het kamp nog een nachtje mochten blijven. Dat bericht kwam meestal 's avonds. Toen we op vrijdag 17 mei klaarstonden om naar de vergadering van de universiteitsraad te gaan waarin de eisen van de demonstranten op de agenda stonden, bleek die plotseling online en besloten. Balen. Geen verslag, maar opnieuw wachten op nieuws. Dat kwam er uiteindelijk rond

20.30 uur. De studenten mochten het Pinksterweekend blijven. Daar dus weer een berichtje van gemaakt voor het liveblog op onze site. Dinsdag 28 mei, konden we meteen in actie komen toen we hoorden dat de afgelopen nacht zowat alle gebouwen in de binnenstad waren beklad met pro-Palestijnse leuzen. Een journalist houdt niet van wachten. Wie wel? Liever stap je zelf op iets af en zoek je zaken uit. Je vraagt, belt, interviewt, snuift de sfeer op, vraagt nog een keer en tikt dan een stuk. En dan nog iets anders wat me van het hart moet: *Observant* is gratis te lezen maar dat geldt niet voor 'gewone' kranten. En die krijgen het zwaar met het Haagse hoofdlijnenakkoord. De BTW op boeken en kranten gaat fors omhoog van 9 naar 21 procent. Waardeloos idee? Vind ik wel. Laat het weten: *Boekenprijs: 21% btw, een waardeloos idee - Petities.nl*

Wekelijks schrijft de hoofdredacteur van Observant over de belevenissen op de redactie.

splinters

Een grappig voorval, een opvallend nieuwtje, iets interessants wat elders in het land gebeurde: het staat in deze rubriek. Met bijdragen van: Lotte van de Loo, Dennis Vaendel

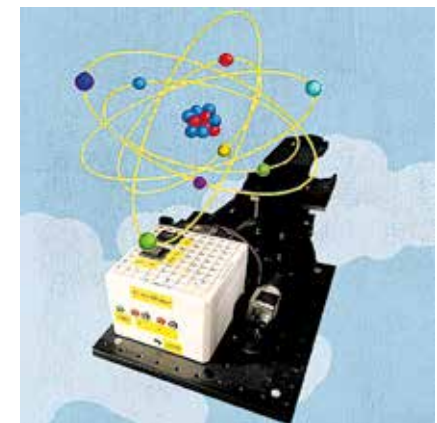
Paal gaat viraal

Een paaltje dat automatisch in de grond zakt en weer omhoogkomt: het klinkt redelijk saai, maar afgelopen weken was het een regelrechte hit op TikTok. Het account met de naam butterflyeffect722, dat louter filmpjes plaatst van de inzinkbare palen in de Boschstraat in Maastricht, ontving in een maand tijd meer dan een half miljoen likes. Enkele filmpjes werden meer dan een miljoen keer bekeken, met een uitschieter van 8,8 miljoen views.

De reden van de populariteit? Leedvermaak. Centraal staan altijd weggebruikers die net in botsing zijn gekomen met een paaltje. Sinds de installatie van het systeem in 2006 zijn zulke ongelukken schering en inslag. De paaltjes laten alleen

voertuigen met vergunning, waaronder lijnbussen, toe tot de 'autoluwe' omgeving van de Markt; enkele seconden nadat deze zijn gepasseerd, schieten ze weer omhoog. Wie snel achter een auto of bus aan glipt, of de waarschuwingsborden mist, rijdt zich vast op de paal. Dat gebeurt tientallen keren per jaar, waarbij de gemeente de schade - die duizenden euro's bedraagt - verhaalt op de bestuurders.

De frustratie over de situatie bestaat al lange tijd, maar tot een oplossing leidde het vooralsnog niet. De populariteit op TikTok lijkt de discussie nu nieuw leven in te blazen: de lokale fracties van D66, Volt en Partij Veilig Maastricht dienden onlangs een motie in om de palen te vervangen door een "botsvriendelijker model" of cameratoezicht met automatische bekeuring.

Mysterieuze microscoop

Een mysterie op de vijfde verdieping van de Universiteits-singel 50: van wie is toch het 'futuristische gadget' dat op de gang aangetroffen werd? "Een kruising tussen een sciencefiction-object en een uit de hand gelopen doe-het-zelf-project", zo luidt de omschrijving die de vinder, universitair hoofddocent Harry Gosker, afgelopen weken per mail en via intranet onder collega's verspreidde. Oké, die woorden zijn met een knipoog ("met wat hulp van ChatGPT"), geeft Gosker telefonisch toe. Er bestaat wel een vermoeden wat het is: een zelfgemaakte fluorescentiemicroscoop - een microscoop waarmee weefsels onderzocht kunnen worden door bepaalde onderdelen zichtbaar te maken door ze te laten oplichten. "Maar we weten het niet precies, en we hebben ook geen idee hoe oud het is. Het bevat vrij kostbare onderdelen, waaronder lenzen. Vreemd dat iemand dat zomaar achterlaat."

En nog vreemder: dat vooralsnog niemand zich meldde bij Gosker. "Het ding heeft wekenlang op mijn kantoor gestaan, inmiddels heb ik 'm overgedragen aan hoogleraar microscopie Marc van Zandvoort. Hij vond dat het zeker niet weggegooid mocht worden. Maar volgens mij staat het in zijn lab ook stof te happen; wellicht dat ze de onderdelen ervan ooit nog eens gaan gebruiken." Als de eigenaar deze potentiële ontmanteling wil voorkomen, kan die zich nog steeds melden bij Harry Gosker (h.gosker@maastrichtuniversity.nl).

Eerlijk darten

Je onderzoeksresultaten terugzien in een competitie met de beste darters ter wereld? Het overkwam onderzoekers van de

Technische Universiteit Eindhoven. De populaire Premier League Darts, die afgelopen donderdag na zestien weken eindigde, paste het speelschema dit jaar op Eindhovense berekeningen aan.

In 2022 introduceerde de organisatie namelijk een nieuw format, waarbij de darters wekelijks een knock-out competitie spelen. Dit verliep niet altijd eerlijk. Sommige spelers bleken vaker sterke tegenstanders te treffen dan anderen. Dat kan eerlijker, ontdekte promovendus Roel Lambers tijdens zijn onderzoek naar eerlijkheid in sportschema's. Zo makkelijk als die conclusie klinkt, zo moeilijk waren de berekeningen. "Dat is echt serieuze wiskunde", benadrukt promotor en hoogleraar Frits Spieksma tegenover zusterblad *Cursor*. Hij trok de stoute schoenen aan en benaderde de organisatie via een contactformulier op de website. "Ik dacht: daar hoor ik nooit meer iets van terug", aldus Spieksma. Maar toen hij de schema's voor 2024 zag, bleken die aangepast te zijn op hun resultaten. Overigens heeft het landgenoot Michael van Gerwen niet geholpen: hij zag de Brit Luke Littler de competitie winnen.

Richtlijnen in de maak: hoe om te gaan met ChatGPT?

Rector: “We verbieden het niet, we accepteren het”

Wat is toegestaan en wat niet als het aankomt op het gebruik van ChatGPT en andere soortgelijke AI-technologieën in onderwijs en onderzoek? Voor de zomer zal er een ‘beleidskader’ met richtlijnen liggen, vertelde rector Pamela Habibović onlangs in een commissievergadering van de universiteitsraad. Studenten en staf moeten zich bewust worden van de mogelijkheden en risico’s.

Van ChatGPT maakt menigen, ook binnen het hoger onderwijs, gretig gebruik. Maar er is nog veel onduidelijk over wat mag en wat niet, want wanneer is het fraude of plagiaat? En is het veilig? ChatGPT slaat immers alle informatie op die wordt ingetikt, dus ook als dat persoonsgegevens of data zijn; daarmee wordt het model getraind.

Rector Pamela Habibović praatte onlangs de leden van de universiteitsraad bij over de plannen voor eigen UM-beleid op dit terrein. Maar verwacht geen hapklare antwoorden op iedere mogelijke situatie die op het bureau van bijvoorbeeld een examencommissie kan belanden. “Er zijn pogingen ondernomen om er voorbeelden uit de praktijk in te verwerken, maar dat bleek erg lastig”, zegt de rector. Daarom laat men dat over aan de opleidingen zelf. Het beleidskader moet vooral inzicht geven in “waar wij als UM voor staan als het gaat over het gebruik van deze ‘disruptieve technologieën’, wat er kan en mag binnen algemeen geldend recht, maar ook bijvoorbeeld als het aankomt op integriteit”.

Habibović: “We zijn de *early majority of adopters*. We verbieden het niet, we accepteren het.” En accepteren betekent volgens haar dat je studenten en staf traint en hen bewust maakt van de mogelijkheden en risico’s. De UM denkt daarom na over trainingen voor alle eerstejaars. Men wil ook kijken naar de kosten, want stel, je wilt in een bepaald vak studenten gebruik laten maken van ChatGPT, dan moet iedereen toegang hebben tot dezelfde versie. Hoe ziet het kostenplaatje er dan uit? Of ga je voor de gratis versie? Maar welke haken en ogen zitten daaraan? Dat alles wordt straks meegenomen in een analyse van de technologieën. De rector beseft maar al te goed dat de ontwikkelingen snel gaan: “We moeten erover nadenken hoe we als UM *up to date* blijven.” Het plan is dan ook dat een groep met experts gebeurtenissen op het terrein van AI in de gaten zal gaan houden.

Wendy Degens

Kijk voor het laatste nieuws op www.observantonline.nl

Pro-Palestijns studentenprotest gaat door UM bevriest banden: voorlopig geen nieuwe samenwerkingen met Israëlische instituten

De poort van de School of Business and Economics werd deze week beklad Foto: Observant

De Universiteit Maastricht bevriest de bestuurlijke banden met instellingen in Israël en Gaza. Het studentenprotest gaat ondertussen – ook na de beëindiging van de bezetting van de faculteit Arts and Social Sciences vorige week – door.

De studenten willen dat de UM alle banden met Israëlische instituten onmiddellijk verbreekt. De universiteit wacht echter met een definitieve beslissing tot de zogenaamde *Human Rights Due Diligence Assessment-tool* verder is ontwikkeld. Dit instrument moet helpen om goed onderbouwd in te schatten of samenwerkingspartners in conflictgebieden waar ook ter wereld, schone handen hebben.

Individuele wetenschappers

Is dat nog niet te bepalen – zoals op dit moment met de Israëlische instituten, volgens de UM – dan worden de banden bevroren en blijft men in dialoog met het bestuur van de betreffende instelling. Overigens gaat het hier telkens om bestuurlijke banden, niet om de samenwerking tussen individuele wetenschappers. Sterker nog, de UM zegt in een beleidsupdate over de richtlijnen de samenwerking met individuele wetenschappers uit het Midden-Oosten juist aan te moedigen met als doel de start van een vredesproces te ondersteunen.

Het college van bestuur werkt de richtlijnen de komende maanden verder uit. Wel is al helder dat een partner alleen “problematisch” wordt als die direct of indirect heeft bijgedragen aan “serieuze” en “systematische” schendingen van de mensenrechten. Als voorbeelden worden het systematisch discrimineren van bepaalde groepen mensen vanwege hun politieke overtuiging of het niet openstellen van een promovendiprogramma voor mensen met een bepaalde etniciteit genoemd.

Graffiti

De demonstranten zijn na het verlaten van het tentenkamp en het beëindigen van de honger-

staking vorige week woensdag doorgedaan met protesteren. Afgelopen donderdag en dinsdag waren er protestmarsen door de stad en dinsdagochtend verscheen er opnieuw graffiti op de universiteitsgebouwen. Er staan onder andere leuzen als “*Rafah tent-massacre 24 hours ago! Freezing ties???*” en “*Shame*” op het FASoS-gebouw, het University College Maastricht en de Universiteitsbibliotheek Binnenstad. Ook betwisten zij op Instagram dat ze het tentenkamp “vrijwillig” hebben verlaten, zoals de UM in een verklaring meldde. Dit zou “onder dwang van de universiteit en politie” zijn gebeurd, waarbij ze slechts achttien minuten de tijd hadden voordat de politie zou ingrijpen. Ook noemt men de communicatie door de UM “lelijk en manipulatief”.

Niet feitelijk

Collegevoorzitter Rianne Letschert vindt die weergave “niet feitelijk”, zei ze in een interview met *Observant*. “Met vrijwillig bedoelde ik dat ze op ons verzoek, maar zonder dat er dwang is toegepast, zijn vertrokken.” De studenten-delegatie waarmee zij woensdagmiddag heeft onderhandeld was volgens haar al langer op de hoogte dat ze zouden moeten vertrekken, omdat de universiteit de veiligheid van de demonstranten, buurt en andere studenten en medewerkers niet meer kon waarborgen. “Het moest stoppen en dat hebben we de delegatie ook verteld.” Daarbij hebben de demonstranten volgens haar zelf om meer tijd gevraagd. “Die kregen ze, tot 19.00 uur.” Het FASoS-gebouw is het hele weekend gesloten geweest om alles op te ruimen en schoon te maken. Bij de ingangen van de faculteitsgebouwen en het bestuursgebouw op de Minderbroedersberg staan nog altijd beveiligers. Enkel mensen met een UM-kaart mogen naar binnen. Die maatregel, die vorige week “uit voorzorg” is ingevoerd, is voor onbepaalde tijd verlengd.

Cleo Freriks

Het einde van de hyperlink

“

Op 14 mei lanceerde Google ‘AI overviews’. Bij een Google-zoekopdracht krijg je in de Verenigde Staten (wanneer Europa volgt, is nog onduidelijk) voortaan bovenaan een samenvatting te zien, gegenereerd op basis van het Gemini AI model, de tegenhanger van ChatGPT. De belofte is zoekwerk zonder ‘werk’.

Maar Gemini blijft, zoals ChatGPT, een taalmodel. Het voorspelt hoe een tekst verder gaat, niet of die klopt. Absurde fouten van Gemini doken al snel op. Is roken tijdens de zwangerschap een goed idee? Gemini raadt dagelijks zo’n twee tot drie sigaretten aan. Is Barack Obama moslim? Gemini lijkt die complottheorie te geloven.

Als Gemini zo veel fouten maakt, waarom gebruikt Google het dan? Een deel van het antwoord is hype: als technologiebedrijf moet je overal AI tegenaan gooien om relevant te blijven. Maar er speelt meer. Het is ook een stap in een langere strijd tegen de hyperlink.

De hyperlink belichaamt de digitale vrijheid: op het internet worden ideeën vrij gedeeld en gelinkt. Wikipedia laat je bijvoorbeeld eindeloos verder klikken om je dorst naar kennis te stillen. De grote techbedrijven vinden hyperlinks echter maar niets. Het leidt je weg van hun platform en inkomsten. Daarom is op Facebook een foto delen effectiever dan een weblink. Een foto houdt de aandacht op het platform.

De statistieken van websitebezoekers tonen dat platformen zoals Facebook, YouTube of Reddit nog amper verkeer doorsturen naar externe websites. Dat proces is langzaam gegaan. In het begin bracht een account op sociale media nog heel wat verkeer op. Maar als kokende kikkers merkten we niet dat techbedrijven steeds minder mensen door lieten klikken. De enige uitzondering waren zoekmachines zoals Google, maar ook die dreigt te verdwijnen. Google kopieert al langer citaten van websites op haar eigen pagina zodat je niet meer doorklikt. Met Gemini gaat het een stap verder. Het gaat hierbij om meer dan fatsoen. De techbedrijven dreigen de tak af te zagen waarop ze zitten. Ze produceren geen eigen inhoud en zijn dus afhankelijk van wat externe websites produceren. Maar als niemand meer doorklikt, verliezen externe websites hun advertentie-inkomsten en verdwijnen. Het einde van de hyperlink dreigt het einde van het internet te worden, of toch van de redenen om online te blijven

”

Massimiliano Simons,
universitair docent techniekfilosofie

serie de maatschappelijke impact van UM-onderzoek

Plat praten op de peuterspeelzaal

Prof. Leonie Cornips Foto: Ellen Oosterhof

Een publicatie in *Nature* of *The Lancet* lijkt tegenwoordig minder belangrijk dan de maatschappelijke impact van de bevindingen. Wat heeft onderzoek aan de UM in de afgelopen jaren teweeggebracht? Deze week: een studie die de Zuid-Limburgse kinderopvang overhaalde om dialect met kinderen te gaan praten.

Limburgs dialect is hip en cool. De helft van de jongeren (onder de 35 jaar) appt in het 'plat', zo bleek eind 2022 uit een peiling van de regionale dialectvereniging Veldeke onder ruim duizend ondervraagden. Er bestaat zelfs een Limburgs toetsenbord voor de mobiel, en een gratis digitaal woordenboek met 135 duizend dialectwoorden uit onder meer Maastricht, Sittard en Venlo. Toch spreken steeds minder Limburgers plat, zegt Leonie Cornips. Al jaren hamert de Maastrichtse hoogleraar taalcultuur in Limburg op de meerwaarde van de regionale taal in het basisonderwijs en op peuterspeelzalen. Volgens Cornips is de tijd rijp om korte metten te maken met het aloude idee dat het

dialect funest is voor de beheersing van het Nederlands.

Genadeklap

Dat dit idee niet klopt, bleek al uit een van haar eerste studies, waarin ze onderzocht of de Nederlandse woordenschat van kinderen die met Limburgs opgroeien, kleiner is. Dit deed ze met behulp van plaatjes van dieren en objecten uit het dagelijks leven, die ze 128 kinderen tussen zes en acht jaar voorschotelde. Hun woordenschat bleek net zo groot. Zelfs iets groter dan het landelijk gemiddelde, al was dat statistisch niet significant. In 2022 volgt de wetenschappelijke

genadeklap voor het idee dat het dialect alleen maar in de weg zit. Een studie van onder meer Cornips en collega-onderzoeker Trudie Schils wijst uit dat kinderen in groep vier die Limburgs spreken, hogere CITO-scores halen voor begrijpend lezen en spelling dan Nederlands sprekende kinderen. Voor het eerst harde cijfers, van in totaal negenhonderd kinderen. De meerwaarde zit 'm niet in het dialect zelf, maar in de meertaligheid in het algemeen, zegt Cornips. "De ene (moeder)taal helpt om een andere, nieuwe taal te leren, vooral als ze veel op elkaar lijken. Daardoor hebben 'Limburgse' kinderen het lezen en schrijven in het Nederlands sneller

onder de knie. Maar ook het taalgevoel en de cognitieve ontwikkeling gaan er op vooruit als kinderen met meerdere talen opgroeien."

Troosten

Cornips richt zich niet alleen op het basisonderwijs maar ook op peuterspeelzalen. Hoe kan het dat veel kinderen daar plat pratend binnenkomen en aan het eind alleen nog maar Nederlands spreken? Wat gebeurt er op deze kinderopvang precies? Uit een survey van onder meer Zuyd Hogeschool onder een kleine vijfhonderd medewerkers blijkt dat tweederde vaak dialect met de kinderen praat. "Maar dat doen ze alleen op informele momenten, tijdens het eten, vrije spelmomenten, of om te troosten. Het kringgesprek en het voorlezen gaat in het Nederlands. Daardoor leren de kinderen onbewust dat het dialect ondergeschikt is aan het Nederlands. Dat kan anders."

Friesland

De studies van Cornips zijn niet in een la beland, maar opgepikt door de MIK en PIW Groep, een samenwerkingsverband van zes Zuid-Limburgse stichtingen op het vlak van kinderopvang en sociaal werk. Drie peuterspeelzalen hebben het pleidooi van onder meer Cornips ter harte genomen en experimenteren nu met het dialect als voertaal. "Ze spreken de hele dag dialect. Dus niet alleen om te troosten, maar in alle situaties, ook in het kringgesprek. De evaluatie gebeurt op grond van de ervaringen van de leidsters. Er is helaas geen geld voor een wetenschappelijk eindoordeel. Maar goed, ik vind dat we hun wijsheid en expertise serieus moeten nemen. Als de ervaringen positief zijn, als de kinderen dus dialect blijven praten, zullen meerdere peuterspeelzalen van de MIK en PIW Groep overstag gaan."

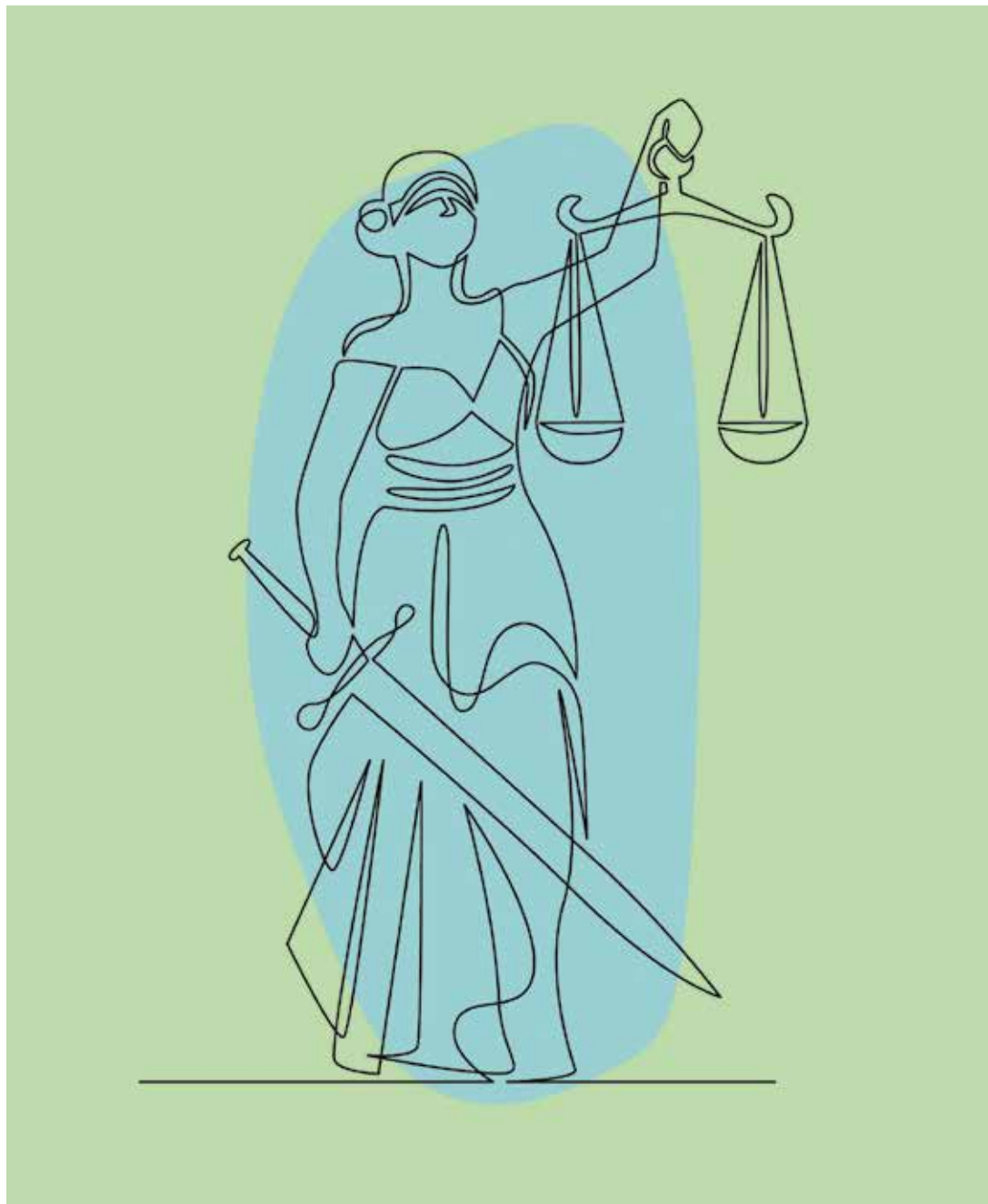
Het experiment is geënt op de resultaten in Friesland, waar al vanaf de jaren tachtig Fries wordt gesproken in de kinderopvang. "Daar staan stevast twee medewerkers voor de groep, van wie een de hele dag Fries spreekt en de ander Nederlands. Op deze manier geef je kinderen de boodschap mee dat beide talen gelijkwaardig zijn. Maar cruciaal is ook dat de Friezen de ouders en de provincie er nauw bij betrekken, en dat ze certificaten uitreiken aan peuterspeelzalen die hun medewerkers extra cursussen in meertalig opgroeien aanbieden. Zo zouden we dat ook in Limburg moeten doen."

Oekraïens

Een andere diepe wens van de Maastrichtse hoogleraar is, zoals al aangestipt, om gehakt te maken van het vooroordeel dat opgroeien met dialect zorgt voor een taalachterstand in het Nederlands. "Wanneer we van dat idee af zijn, gaat de rem eraf en ontstaat ruimte voor andere vernieuwingen. Dan zullen andere talen veel zichtbaarder worden in de klas en zingen kinderen een lied in het Arabisch als een Marokkaans kind jarig is. Of ze leren tellen in het Oekraïens. Daar raken kinderen dus niet van de in de war. Ze hebben er baat bij."

Ontslag prof FHML na valse beschuldiging

Een hoogleraar van de faculteit Health, Medicine and Life sciences wordt ontslagen omdat hij een collega-prof ten onrechte heeft beschuldigd van seksueel grensoverschrijdend gedrag. De rechter die de zaak onlangs behandelde, neemt het de man ook kwalijk dat hij niet heeft laten zien dat hij “werkelijk begrijpt welke verwijtbare rol hij heeft gespeeld”.

Illustratie: Freepik

De casus kent een lange geschiedenis en kan niet los worden gezien van de al jaren bestaande animositeit tussen twee groepen met overlappende vakgebieden binnen de faculteit Health, Medicine and Life sciences (FHML): voedings- en bewegingswetenschappen en humane biologie. De ontslagen hoogleraar (we noemen hem X) maakt deel uit van die eerste. De ten onrechte van seksueel grensoverschrijdend gedrag beschuldigde collega werkt bij de laatste. In 2014 zijn de twee vakgroepen gefuseerd, maar in datzelfde jaar alweer gesplitst, mede na bemoeienis van een extern bureau. Een coach zou moeten worden aangesteld voor ‘rust in de tent’, luidde het advies. Maar dat is nooit gebeurd, meldt de rechtbank.

Hoe komt het zover dat iemand kennelijk zonder goede reden een ander van grensoverschrijdend gedrag beticht? Ja, moeizame verhoudingen tussen de twee groepen en zeker ook tussen de twee personen, blijkt uit het rechtbankverslag, maar dat de situatie escaleerde, heeft alles te maken met plannen voor een nieuwe leerstoel *Metabolic Imaging* binnen humane biologie. X protesteerde daartegen omdat een soortgelijke leerstoel al binnen zijn eigen groep bestaat. De houder daarvan: zijn echtgenote.

Sociale onveiligheid

Maar het blijft niet bij verontwaardiging over die vacature

– die overigens wordt gedeeld door een aantal collega’s uit zijn vakgroep, blijkt uit een door de rechtbank geopenbaarde mail aan bestuurders. X stelt in verschillende berichten een gevoel van ‘sociale onveiligheid’ aan de kaak (concrete voorbeelden worden niet genoemd), het jarenlang niet gehoord worden en een FHML-decaan die meermaals beslissingen zou nemen ten nadele van zijn vakgroep.

Dan krijgt de zaak een onverwachte wending; X komt in het najaar van 2022 met een beladen beschuldiging. In een e-mail aan de voorzitter van het college van bestuur, Rianne Letschert, laat hij zich ontvallen dat zijn ‘rivaal’ bij humane biologie zich schuldig zou maken aan seksueel grensoverschrijdend gedrag. Zijn klacht, maar ook het gemor van collega’s over de vacature, doen Letschert besluiten tot een onafhankelijk onderzoek naar de situatie op de werkvloer bij beide vakgroepen. Als vervolgens blijkt dat X doorgaat met moddergooien in de richting van zijn collega, stelt Letschert hem voor de keuze: ziekmelden en daarna vertrekken of een ‘persoonsgericht feitenonderzoek’. Het wordt het laatste. Gedurende dat onderzoek staat X op non-actief (hij spant tevergeefs een kort geding aan tegen de UM omdat hij het daar niet mee eens is). Uiteindelijk blijkt de situatie niet

Hoe komt het zover dat iemand kennelijk zonder goede reden een ander van grensoverschrijdend gedrag beticht?

meer houdbaar. De universiteit wil X ontslaan.

Spijt

Wat oordeelt de rechter? In elk geval dat de beschuldiging van seksueel grensoverschrijdend gedrag aan het adres van de collega nergens op gebaseerd is. Wat betreft de ‘sociale onveiligheid’: de rechter benoemt dat X en andere leden van zijn

vakgroep zich tegengewerkt *voelen* door onder andere de vakgroep humane biologie en de decaan, maar uit niets blijkt dat dit ook echt zo is.

Valt er nog iets op te merken over de manier waarop de nieuwe leerstoel tot stand is gekomen? Had dat anders gemoeten? Nee, daarbij zijn de geldende voorschriften gevolgd, stelt de rechtbank.

Dat de hoogleraar spijt heeft en zijn wetenschappelijke carrière moeilijk elders kan voortzetten, leidt niet tot een ander oordeel. X wordt ontslagen per 1 juli 2024 en krijgt een transitievergoeding van bijna 136 duizend euro.

Wendy Degens

Observant heeft de namen van de hoogleraren niet genoemd; er is geen publiek belang bij gediend om die bekend te maken

achtergrond

Collegevoorzitter Rianne Letschert reageert op het hoofdlijnenakkoord

“Het bindend studieadvies? Daar moet een overheid zich niet mee bemoeien”

Studeren bij UM-Sport

“Zorgelijk.” Zo noemt collegevoorzitter Rianne Letschert de plannen voor het hoger onderwijs zoals opgetekend in het hoofdlijnenakkoord van de vier aankomende regeringspartijen. “Onze universiteiten doen het wereldwijd goed. Nu delen de coalitiepartners een klap uit, niet alleen aan de instellingen maar ook aan de studenten. Dat is onverstandig en onterecht.”

Tekst: Riki Janssen

Foto: Yuri Meesen

Het bindend studieadvies keert terug, minder opleidingen in het Engels, beperking van de instroom van buitenlandse studenten, een boete voor langstudeerders (wie langer dan een jaar uitloopt in bachelor- of masterfase betaalt 3000 euro collegegeld), bezuiniging op

de sectorplannen (jaarlijks minus 200 miljoen voor wetenschappelijk onderzoek) én op het Fonds voor Onderzoek en Wetenschap (jaarlijks minus 200 miljoen) dat de starters- en stimuleringsbeurzen bekostigt. Zie hier een korte samenvatting van de plannen die de nieuwe, nog te

benoemen minister van Onderwijs verder zal moeten uitwerken. Daar komt nog een “ombuiging” - lees bezuiniging - van in totaal 2,1 miljard van het Groeifonds bij. Een fonds waaruit onder andere de

“Er gaat minder geld naar fundamenteel onderzoek en innovatie”

Subsidies die zijn toegezegd, zijn ‘veilig’. Wat dit precies allemaal voor de Universiteit Maastricht gaat

Einsteotelescoop wordt bekostigd. Die laatste komt niet in gevaar.

betekenen, is nog onduidelijk. Eerst moeten de plannen concreter worden. Een ding is wel duidelijk, zeg Letschert: “Er gaat minder geld naar wetenschap, naar fundamenteel onderzoek en innovatie.” Wat betreft de plannen voor het terugdringen van het Engels in het onderwijs en een lagere instroom van buitenlandse studenten, twee maatregelen die ongunstig kunnen uitpakken voor de zeer internationale UM: “Uiteraard hebben we hier zorgen over. Maar tegelijkertijd is het wetsvoorstel Wet Internationalisering in Balans (WIB) van minister Dijkgraaf niet controversieel verklaard en dat is goed nieuws. Dat gaan ze in de Tweede Kamer behandelen en daarin is ruimte voor de aparte positie van grensregio’s. Voor maatwerk.” Die wet geeft de universiteit ook de mogelijkheid om een halt toe te roepen aan verdere expansie in Maastricht. “We willen een verdere groei echt inperken, dat is goed voor de balans, voor de inwoners in de stad. De wet kunnen we als instrument gebruiken om de instroom in te dammen en bijvoorbeeld meer aandacht te geven aan de Nederlandse taal.” Wet of niet, er komt sowieso UM-beleid om de kennis van het Nederlands te bevorderen. “Dat doen we ook los van Den Haag. We zijn niet doof voor de sentimenten in de samenleving.” Letschert had de nieuwe plannen voor studenten niet verwacht. Al jaren hebben ze te maken met een “wispelturige” overheid, vindt ze: “Eerst was er de basisbeurs, die werd vervolgens afgeschaft, maar de rente stond op nul, daarna kwam er toch een rente over hun studielening. Toen kwam de basisbeurs terug.” Ook het bindend studieadvies (bsa) staat weer op de agenda. Een maatregel die volgens haar typisch een zaak is van de instellingen zelf. “Het gaat om een pedagogische afweging die per opleiding kan verschillen. Daar moet de overheid zich niet mee bemoeien. De autonomie van het hoger onderwijs wordt langzaam maar zeker ingeperkt door dit soort zaken. Ook dat is een punt van zorg.” De komende tijd houdt de UM de vinger aan de Haagse pols, klinkt het strijdvaardig. “We zullen scherp opletten en het Maastrichtse geluid laten horen.”

Student-influencers in Maastricht

“Er zijn echte vrienden en online vrienden”

Tekst: Simon Wirtz

Illustratie: Simone Golob

Geld verdienen door je leven online met anderen te delen. Een bestaan als influencer is een droom voor veel jongeren. Maar zo makkelijk is het niet, zeggen UM-studenten en succesvolle influencers Lucie Rauschnabel en Wout Voorderhaak.

Lucie Rauschnabel zit op haar bed met tranen in haar ogen. Ze kijkt recht in de camera en fluistert: “Ik ben zo *fucking* bang om in een vreemd land te gaan studeren en alleen te zijn. Ik wil gewoon gelukkig zijn.” *Cut*. De wind waait door haar haren terwijl ze met een grote glimlach op haar gezicht door de straten van Maastricht fietst. *Cut*. Ze proost met een glas Aperol Spritz, het oranje-rood glinstert in de zon. *Cut*. Deze korte video is een van de vele die de 20-jarige studente aan het University College Maastricht (UCM) dagelijks deelt op Instagram en TikTok. De meeste gaan over gevoelens, over het verdrietige en het mooie, over het leven van alledag. Binnen een paar maanden, sinds ze haar account in januari 2023 startte, kreeg Rauschnabel meer dan 180 duizend volgers - een opmerkelijk aantal. “Ik hou van dit werk”, zegt ze.

“De creativiteit, het filmen en monteren. Het is geweldig. En natuurlijk verdien ik er ook geld mee. Hoeveel? Nou, ik kan er mijn huur mee betalen.”

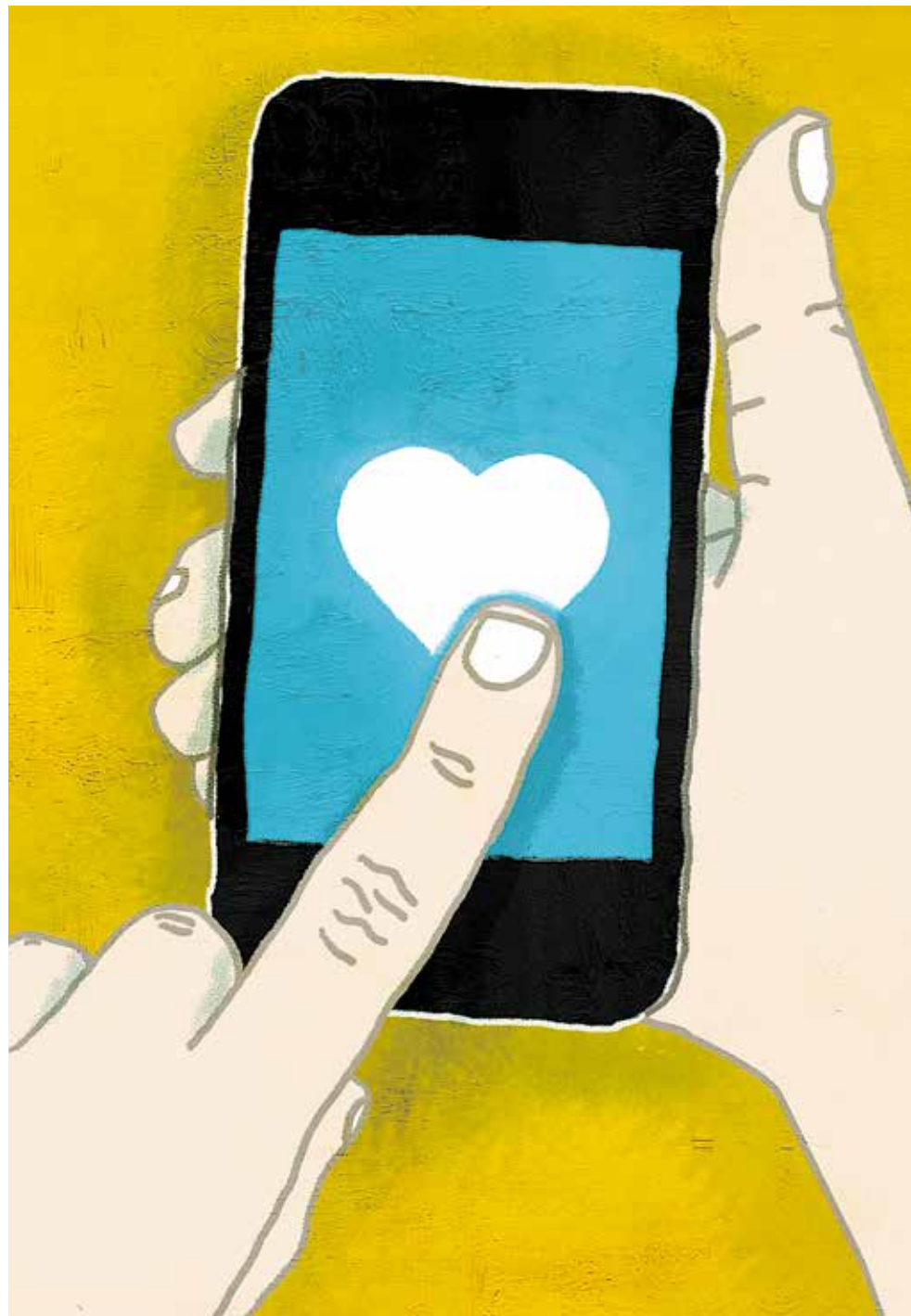
Eenzaam

Ze groeide op in de buitenwijken van New York, roeide zeven jaar in competitieverband en lag op koers om een trainingsprogramma voor professionele roeiers te gaan volgen. Maar Rauschnabel had genoeg van de sport. “Toen dacht ik: waarom zou ik niet in Europa gaan studeren, met al die Engelstalige universiteiten hier? Maar de juiste vinden was niet zo makkelijk.” Uiteindelijk kwam ze bij UCM terecht via *Beyond the States*, een van de vele organisaties die Amerikanen helpen bij het vinden van Engelstalige studies in Europa. Eenmaal in Maastricht was de aanvankelijke euforie echter verdwenen: “Het ging allemaal zo snel. Ik was ver van huis, zonder vrienden, eenzaam. Ik miste ze heel erg, ook mijn vriend, die in de VS was gebleven. Ik wilde eigenlijk

terug.” Toch bleef ze en begon video's te delen over haar dagelijks leven in Maastricht - tijdens het boodschappen doen, in de sportschool, op de universiteit. En over de angst die haar verhuizing naar Europa bij haar opriep. “Ik wilde anderen inspireren om hun dromen te volgen en ook naar een ander land te verhuizen. Zelfs als het spannend is. Ik wilde ze het licht aan het einde van de tunnel laten zien.”

Bedrijfje

Haar sociale media-accounts groeiden uit tot een bedrijfje toen ze ontdekte dat de Instagram-pagina van *Beyond the States* het aantal volgers explosief zag toenemen nadat ze hen had *getagd*. “Ik zei tegen hen: het lijkt door mij te komen. We zouden moeten samenwerken, je zou zoveel meer mensen kunnen bereiken.” Vanaf dat moment, met een bijverdienste vanwege samenwerking, verfijnde ze haar *content*: wat werd goed ontvangen, waar waren mensen minder in geïnteresseerd? “Ik post bijvoorbeeld niet veel over mijn studie omdat mijn volgers me daarvoor niet volgen. Studeren is

Illustratie: Simone Golob

Wout Voorderhaak (22), tweedejaars student geneeskunde, is naast zijn studie ook influencer. Maar in tegenstelling tot Rauschnabel gaan zijn accounts uitsluitend over leertips. In zijn video's zit hij bijna altijd aan een opgeruimd bureau, met planten en een luchtbevochtiger op de achtergrond. Soms staan studietechnieken centraal, op een ander moment is het de ideale weekendstudieplanning. Echt privé wordt het nooit, en gevoelens spelen hier ook geen grote rol. Voorderhaak is een ander type influencer dan de UCM-studente, produceert voor een andere ‘niche’, zoals de specifieke interesses van volgers wordt genoemd. Maar ondanks de verschillen is er een belangrijke parallel: het verhaal achter het verhaal. In beide gevallen: volg je eigen pad. “Ik wilde altijd al dokter worden, maar moest me een weg naar de universiteit vechten. Ik bleef voor gesloten deuren staan. Maar ik heb geknokt en nu zit ik in het tweede jaar van mijn geneeskunde.”

Monteren

Is het niet moeilijk om steeds nieuwe *content* te bedenken als je berichten alleen maar over studietechnieken gaat? Niet voor Voorderhaak. Hij is geen beginner, heeft al vijf jaar verschillende accounts over andere onderwerpen. “De reacties van mensen die ik kan helpen om betere cijfers te halen, geven me energie. En ik leer er zelf ook van, het helpt me om meer en beter te studeren.” Voorderhaak doelt hier op zijn studiesessies, waarbij hij zijn volgers uitnodigt om - virtueel - samen te studeren, om de paar dagen. Als hij niet studeert, filmt en monteert de geneeskundestudent vaak. “Meestal 10 tot 15 uur per week, vaak samen met mijn vriendin.”

Advertenties

“Het werk is niet helemaal onbetaald, maar ik verdien er niet veel mee”, zegt hij. Het weinige dat hij verdient, komt uit advertenties voor producten - onder andere apps, zoals eentje die academische artikelen samenvat. Hij benadrukt dat hij zijn account runt “voor de lol en om mensen te helpen”, de kleine bijverdiensten zijn mooi meegenomen. “Ik ben blij als ik meer volgers krijg, momenteel zit ik rond de 150 duizend.” Stopt zijn account als hij is afgestudeerd? “Ik weet nog niet wat ik in de toekomst ga doen, ik weet ook nog niet 100 procent zeker of ik dokter wil worden. Misschien doe ik wel allebei.”

“De creativiteit, het filmen en monteren. Het is geweldig. En natuurlijk verdien ik er ook geld mee. Hoeveel? Nou, ik kan er mijn huur mee betalen”

niet de focus.” Maar gezond eten en bewegen des te meer: “Ik wil anderen inspireren om goed voor zichzelf te zorgen, mentaal en fysiek.” Binnen enkele maanden en met steeds meer volgers meldden zich meer bedrijven: van cosmetica tot allerlei apps.

Sugar babe

Zijn er ook minder leuke kanten aan deze baan? “Nou, ik kan geen dag vrij nemen. Nooit. En de reacties die ik krijg, zijn soms ongelooflijk.” Dagelijks reageren tientallen mensen, vreemden. “Ik kreeg veel haatberichten toen ik hierheen verhuisde, Nederlanders die zeiden dat ik hun huizen afpak en terug moet naar de VS. Anderen zijn ook op zoek naar een *sugar babe* of maken seksueel getinte opmerkingen. Die worden meteen geblokkeerd.” Tal van mensen willen met haar koffiedrinken of zelfs vrienden worden, terwijl ze haar niet in het echt kennen. “Ik geef er de voorkeur aan om vrienden te maken in het echte leven.” De komende jaren bouwt Rauschnabel verder aan haar ‘merk’, zoals ze het zelf noemt. “Ik wil groeien, een waardevol en gerespecteerd merk creëren, iets dat lang meegaat.” Hoe dat er precies uit gaat zien? Rauschnabel heeft wel wat ideeën, maar wil die niet in *Observant* terugzien. “Ik wil ze voorlopig privé houden.”

nieuws

Nederlands
Tijdschrift
Voor
Geneeskunde

Maak voordelig kennis met het NTVG!

Ga naar ntvg.nl/abonneren en ontdek welk abonnement het beste bij je past.

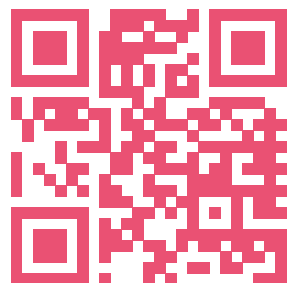
Al vanaf
€ 10 per
jaar voor
studenten

colofon

Redactie Riki Janssen (hoofdredacteur), Wendy Degens, Peter Doorakkers, Cleo Freriks, Marion Janssens (redactie-assistent), Lotte van de Loo, Maurice Timmermans, Dennis Vaendel, Simon Wirtz **Telefoon** 043 3885390 **E-mail** observant@maastrichtuniversity.nl **Website** www.observantonline.nl **Aan dit nummer werken mee** Wammes Bos, Michael Erard, Line-Marie Eichhorst, Massimiliano Simons **Ontwerp en illustraties** Simone Golob **Vertalingen** o.a. B. Wall & P. Nekeman, Maud Boveland **Druk** Janssen/Pers Gennep **Abonnementen** Observant wordt gratis verspreid op de universiteit en diverse

locaties in Maastricht, belangstellenden kunnen de krant thuisgestuurd krijgen voor € 45 per academisch jaar **Paartjes / advertenties** Zie alle info onder het kopje 'service' op onze site.

paartjes

Voor hetzelfde geld staan de paartjes iedere week ook op internet: www.observantonline.nl

DE ORDE VAN ADVOCATEN LIMBURG HEEFT EEN VACATURE VOOR STAFJURIST. KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP WWW.ADVOCATENORDE-LIMBURG.NL

GEZOCHT:KAMER VOOR STUDENTE VANAF 1 juli Mijn dochter,een avontuurlijke 19-jarige studente zoekt kamer in een gezellig studentenhuus BEL Joost 0611252314

STUDENT-REMOVEL-SERVICES MAASTRICHT. Voor ongeveer €50,- Je Hele TOKO Verhuisd. Phone : +31 (0)654688956 www.Stichting-HEYOKA.ORG

Wij bespreken 6xper jaar literatuur. Interesse? KorrieBeers@home.nl

Verbreed je kennis en netwerk en ontwikkel je tot bedrijfskundige - volg de deeltijdopleiding Bedrijfskunde van Maastricht University: UMIO.NL/OBK

NEED A CHECKUP WITH A GYNAECOLOGIST? IT WILL BE COVERED BY YOUR HEALTH INSURANCE. CALL 0031433210310 OR VISIT WWW.PARKWEGKLINIEK.NL

● Paartjes

Lever uw paartjes-advertentie digitaal in, zie

www.observantonline.nl

Vóór dinsdag 16.00 uur

ingeleverde Paartjes verschijnen

de donderdag daarop in de

krant. De redactie is niet

verantwoordelijk voor de inhoud

van de Paartjes en behoudt zich

het recht voor om zonder opgaaf

van redenen Paartjes te weigeren.

DE MEDEDELINGEN VAN DE UNIVERSITEIT, FACULTEITEN, SERVICECENTRA EN STUDENTEN-ORGANISATIES ZIJN TE VINDEN OP WWW.OBSERVANTONLINE.NL